

ДОГОВОР

Днес, г., в гр. София между страните:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, представлявана от **Теменужка Петкова** – министър на финансите и **Гроздан Караджов** – заместник министър-председател и министър на транспорта и съобщенията, наричана **ДЪРЖАВАТА**

и

НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”, ЕИК 130823243, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза” № 110, създадена със Закона за железопътния транспорт със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон и основен управител на железопътната инфраструктура на територията на Република България, представлявана от генералния директор **инж. Александър Вецков**, наричана **УПРАВИТЕЛ**,

с цел осигуряване на дългосрочно планиране и финансиране от **ДЪРЖАВАТА** на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, включително при създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия на страната, както и за дейностите, свързани с кризисни ситуации (природни бедствия, терористични действия и военни конфликти);

при спазване изискването на Закона за железопътния транспорт **УПРАВИТЕЛЯТ** да предоставя железопътната инфраструктура и обслужващите съоръжения, които управлява, за достъп и използване от железопътни предприятия, включително лицензирани превозвачи, и

на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт,

се сключи настоящият договор, като страните се съгласиха за следното:

Определения

Чл. 1. В този договор и приложенията към него изброените по-долу определения имат следното значение:

1. „Скорост на движение по железопътната мрежа” е средно претеглена скорост на движение по железния път на цялата железопътна мрежа.

2. „Качество на железопътната инфраструктура, измерено чрез бална оценка” (обобщен качествен индекс) е качествен показател за техническото състояние на железния път и съответствието му с изискванията за съответния клас („А” – приемане на нови и ремонтирани линии; „В” – за редовна експлоатация; „С” – за допустима безопасна експлоатация) или съответната методика на пътеизмерителна мотриса, чрез която ще се осъществи измерването.

3. „Влаккилометри” е извършената работа по железопътната инфраструктура в зависимост от пропътуваните километри на влаковете, за които е заплатена инфраструктурна такса за една календарна година.

4. „Брутотонкилометри” е извършената работа по железопътната инфраструктура в зависимост от пропътуваните километри и брутните тегла на

влаковете, с включено тегло на тяговия подвижен състав, за които е заплатена инфраструктурна такса за достъп и използване на железопътната инфраструктура, за една календарна година.

5. „Брой влакове” е общият брой на влаковете, които са се движили по линиите на железопътната мрежа, за които е заплатена инфраструктурна такса за преминаване, за една календарна година.

6. „Субсидия” са парични средства с общо или целево предназначение, предоставени безвъзмездно от държавния бюджет за съответната бюджетна година за финансиране на разходите по поддържане, експлоатация и обновяване на железопътната инфраструктура, така както са определени в § 1, т. 6, 7 и 7б от Допълнителните разпоредби на Закона за железопътния транспорт, които не се покриват от инфраструктурните такси.

7. „Капиталов трансфер” са парични средства с инвестиционно предназначение, предоставени от държавния бюджет за съответната бюджетна година за финансиране на разходите за развитие, обновяване и модернизация на железопътната инфраструктура съгласно § 1, т. 7а, 7б и 7в от Допълнителните разпоредби на Закона за железопътния транспорт, при съобразяване с принципите на икономично, ефикасно и ефективно управление на публичните ресурси. Със средствата от капиталовите трансфери се финансират проектите от железопътната инфраструктура и се допълва финансирането от Европейските фондове при споделено управление с цел подобряване на качеството, повишаване на скоростта на движение по железния път и нивото на безопасност на превозите.

8. „Инфраструктурни такси” са таксите, които **УПРАВИТЕЛЯТ** събира от железопътните превозвачи за достъпа и използването на железопътната инфраструктура. Съгласно чл. 35, ал. 5 от Закона за железопътния транспорт приходите от инфраструктурни такси се разходват изцяло за поддържането на железопътната инфраструктура, като се покриват разходите на управителя на инфраструктурата, извършени за осъществяването на превозите от железопътните превозвачи.

9. „Референтен документ за железопътната мрежа” е документ, в който са определени детайлно общите правила, сроковете, процедурите и критериите относно схемата, отчитаща функционирането, схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета, включително всякаква допълнителна информация, необходима за подаването на заявки за инфраструктурен капацитет.

10. „Недопустими разходи по европейски програми и проекти” са разходите, посочени в чл. 64 на Регламент (ЕС) 2021/1060, както и тези които не отговарят на условията за допустимост на разходите съгласно Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, Постановление № 86 на Министерския съвет от 01.06.2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021–2027 г. и нормативната уредба за определяне на правилата за финансово управление на Европейските фондове (фондовете на Европейския съюз) за програмен период 2028-2034 г.

11. „Национално съфинансиране по европейски програми и проекти” е частта от допустимите публични разходи за конкретен проект, съфинансирани от ЕФСУ и/или Европейските фондове за програмни периоди 2021-2027 и 2028-2034 г. и определени за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, която се поема от държавния бюджет. Приносът на националното съфинансиране към общата стойност на предоставената безвъзмездна финансова помощ за конкретен проект се определя по съответните приоритети и мерки на конкретна програма или инструмент за финансиране, която съответства/допълва финансирането от Европейския съюз съгласно одобрените

програми, вкл. и средствата, предоставени чрез Механизма за свързване на Европа, и се осигурява от държавния бюджет чрез трансфер от централния бюджет съгласно чл. 60, т. 2 от Закона за публичните финанси.

12. „Съфинансиране от бенефициент по европейски проекти“ е частта от разходите, която се осигурява от бенефициента и формира общата стойност на инвестицията за реализиране на проекта, под формата на собствен принос за допустими разходи и собствен принос за недопустими инвестиционни разходи в периода на допустимост на разходите, определени в съответните нормативни актове за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021–2027 г. и нормативната уредба за определяне на правилата за финансово управление на Европейските фондове (фондовете на Европейския съюз) за програмен период 2028-2034 г., вкл. и правилата, които се прилагат по отношение на средствата по линия на Механизма за свързване на Европа.

13. „Капацитет на железопътната инфраструктура“ е възможността да се планират заявените трасета за даден участък от инфраструктурата в определен период.

14. „Обем на дейността“ включва изпълнението на програмата по чл. 3, ал. 1, т. 2.

15. „Отбранително-мобилизационни мероприятия“ са мероприятия по утвърдени от ръководството на НКЖИ програми за подготовка при кризисни ситуации и дейности по отбранително мобилизационната подготовка, изготвени въз основа на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на подзаконовите нормативни актове.

Предмет на договора

Чл. 2. (1) При условията на настоящия договор **УПРАВИТЕЛЯТ** извършва дейности по изграждане, поддържане, развитие и експлоатация на железопътната инфраструктура, включително създаване, съхраняване и поддържане на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия, а **ДЪРЖАВАТА** му предоставя средства за финансирането им, в съответствие с приоритетите на Правителството за периода на договора и по реда и при спазване разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(2) Средствата по програми на Европейския съюз и безвъзмездна финансова помощ по програми, съфинансирани от Европейските фондове, включително свързаното с тях национално съфинансиране, се предоставят и разходват в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност, определени в Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза по ред, определен в съответните програми и приложимото европейско и национално законодателство.

(3) Държавата не финансира допълнителни и спомагателни услуги, за предоставянето на които цените са формирани на база пълните им разходи.

Чл. 3. (1) **УПРАВИТЕЛЯТ** използва средствата по чл. 2, ал. 1 за изпълнението на дейностите, показателите и параметрите, предвидени в този договор и в съответствие с:

1. бизнес-програмата по чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП), разработена за петгодишен период – Приложение

№ 1;

2. годишната програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, която определя обема на дейността за съответната година – Приложение № 2.

(2) При разработване на програмите по ал. 1 се вземат предвид и се включват всички публични средства, получени като източници, които участват във финансиране на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, включително в създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия.

(3) По инициатива на всяка от страните и по реда, предвиден за разработването и приемането им, програмите по ал. 1 могат да бъдат актуализирани при възникнала необходимост.

Срок на договора

Чл. 4. Този договор е със срок 5 (пет) години и влиза в сила от 29.12.2025 г.

Права и задължения на страните

Чл. 5. (1) Министърът на транспорта и съобщенията:

1. определя политиката в областта на изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура и осъществява контрол върху изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящия договор.

2. утвърждава програмата по чл. 3, ал. 1, т. 2 след приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, като неразделна част от договора.

(2) Бизнес-програмата по чл. 3, ал. 1 т. 1 се изготвя от УПРАВИТЕЛЯ в съответствие с изискванията на чл. 58 от ППЗПП и указания на министъра на транспорта и съобщенията.

(3) Годишната програма по чл. 3, ал. 1, т. 2 се изготвя от УПРАВИТЕЛЯ и се представя на министъра на транспорта и съобщенията в срок до 1 (един) месец след приемането на Постановлението за изпълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

Чл. 6. (1) **УПРАВИТЕЛЯТ** се задължава:

1. да изгражда, поддържа и развива железопътната инфраструктура в съответствие с годишната програма по чл. 3, ал. 1, т. 2;

2. да подобрява качеството на железопътната инфраструктура и експлоатационните ѝ характеристики по отношение на скоростта на линиите, надеждността и удовлетворението на клиента;

3. да осигурява възможно най-ефективно използване на инфраструктурния капацитет;

4. да използва и управлява ефективно активите, осигуряващи предоставянето на влаковата услуга;

5. да планира дейността си по начин, който да допринася за увеличаване на обема на превозите по железопътната инфраструктура;

6. да се стреми към повишаване на нивото на безопасност на превозите;

7. да осигурява създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия на страната;

8. да разработва правила за справяне със значителни прекъсвания на движението и извънредни ситуации, включително планове за действие в непредвидени ситуации, а също и своевременно информирание на потребителите;

9. да опазва околната среда и да не допуска влошаването ѝ;

10. при възникнала необходимост, да предоставя своевременно информация относно степента на възможно забавяне на дейности по поддържането на активи, които ще бъдат постепенно извадени от употреба и следователно ще доведат до промяна във финансовите потоци;

11. при осигуряване на стимули от страна на Държавата, да използва средствата за стимули само за подобряване качеството на железопътната инфраструктура, като с 50% от техния размер задължително намалява инфраструктурните такси за следващата година.

(2) **УПРАВИТЕЛЯТ** отчита изпълнението на задълженията по ал. 1 чрез Методика за отчитане на показателите по чл. 6, ал. 1, т. 1-6 и определяне на стимулите/санкциите на **УПРАВИТЕЛЯ**, одобрена от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите – Приложение № 6.

(3) Методиката може да бъде актуализирана при възникнала необходимост, по инициатива на всяка от страните и по реда, предвиден за разработването и приемането ѝ.

Чл. 7. (1) УПРАВИТЕЛЯТ има право да получава стимули за постигане на по-високи показатели от заложените в Приложение № 4 за съответната година.

(2) Размерът на стимулите по ал. 1 се определя съгласно методиката по чл. 6, ал. 2.

Планиране на дейността

Чл. 8. УПРАВИТЕЛЯТ планира и организира дейността си по този договор съгласно програмите по чл. 3, ал. 1.

Чл. 9. Министърът на транспорта и съобщенията одобрява Бизнес-програмата, както и Годишната програма, след съгласуването ѝ с министъра на финансите, но не по-късно от месец март на текущата година.

Финансови взаимоотношения

Чл. 10. ДЪРЖАВАТА предоставя на **УПРАВИТЕЛЯ** средствата по чл. 2 в рамките на съответната бюджетна година по график, одобрен от министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 11. (1) При необходимост **ДЪРЖАВАТА** може да предоставя допълнителни средства на **УПРАВИТЕЛЯ**, при спазване на бюджетното законодателство.

(2) В случай че бъдат предоставени средствата по ал. 1, в едномесечен срок се актуализира програмата по чл. 3, ал. 1, т. 2.

(3) Предоставените средства за субсидия от държавния бюджет за дейности по поддържане, експлоатация и обновяване на железопътната инфраструктура не могат да превишават необходимите средства за извършването им.

Чл. 12. (1) Субсидията, определена за съответната бюджетна година, се

предоставя на **УПРАВИТЕЛЯ** до 5-то число на текущия месец и до размера, утвърден с графика по Приложение № 5.

(2) **Капиталовият трансфер** се предоставя на **УПРАВИТЕЛЯ** въз основа на утвърден от министъра на транспорта и съобщенията списък с инвестиционни проекти със сметни стойности и разчет за финансиране на капиталовите разходи за съответната година и обяснителна записка за тяхното изпълнение, част от програмата по чл. 3, ал. 1, т. 2, и в съответствие със сключените договори за изпълнение, след направени писмени заявки за размера на изпълнените количества работи и дейности по тях. Индикативният график за разпределение на капиталовия трансфер по месеци за съответната бюджетна година е представен в Приложение № 5.

(3) В рамките на утвърдения със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година капиталов трансфер за Национална компания „Железопътна инфраструктура“, при разпределяне на средствата **УПРАВИТЕЛЯТ** осигурява средства за съфинансиране на проекти, по смисъла на чл. 1, т. 12 от настоящия договор, от ЕФСУ по Програма „Транспортна свързаност“ 2021–2027 г., Механизма за свързване на Европа за периода 2021–2027 г., Европейските фондове през 2028–2034 г., както и други програми и механизми, по които Национална компания „Железопътна инфраструктура“ е бенефициент.

Чл. 13. (1) В случай, че се налага изменение на графика или разпределението на средствата по чл. 12, **УПРАВИТЕЛЯТ** прави обосновано предложение за изменението на графика и/или на утвърдения от министъра на транспорта и съобщенията списък със сметни стойности и разчет за финансиране на капиталовите разходи за съответната година, като след одобрение от министъра на транспорта и съобщенията изменението се отразява в Годишната програма по чл. 3, ал. 1, т. 2 от договора.

(2) Предложението по ал. 1 се прави най-късно до 25-то число на месеца, предхождащ месеца, за който се иска изменение на графика или средствата.

Чл. 14. (1) Средствата за създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия на страната се предоставят от Министерството на транспорта и съобщенията при възникнала необходимост и след заявяване пред Междуправителствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет.

(2) Средствата за възстановяване и подпомагане при възникване на бедствия се заявяват при настъпило събитие пред Междуправителствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, чрез бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията, съгласно Правилника за организацията и дейността на комисията.

Чл. 15. Средствата за стимули/санкции се изчисляват и отчитат съгласно методиката по чл. 6, ал. 2, не по-късно от 30 април на годината, следваща отчетната, и се предоставят/прихващат от субсидията от държавния бюджет. **УПРАВИТЕЛЯТ** може да направи писмен отказ от получаване на стимули. При отчитането на санкциите се изключват нормативно определените компоненти, явяващи се външни фактори при формиране на размера на съответните показатели.

Контрол и отчитане

Чл. 16. (1) Контролът по изпълнението на договора се осъществява от министъра на транспорта и съобщенията или от упълномощено от него лице.

Чл. 17. (1) **УПРАВИТЕЛЯТ** изготвя и представя на министъра на транспорта и съобщенията отчетни данни за извършените разходи/трансфери по инвестиционни проекти, финансирани със средства от държавния бюджет и изпълнението на обектите от годишната програма по чл. 3, ал. 1, т. 2., в съответствие с указанията на министъра на

финансите.

(2) До 30-то число на месеца, следващ отчетния период, **УПРАВИТЕЛЯТ** изготвя и представя на министъра на транспорта и съобщенията тримесечни отчети и годишен отчет за изпълнение на показателите за железопътната инфраструктура – Приложение № 3.

Чл. 18. УПРАВИТЕЛЯТ изготвя и представя в Министерството на транспорта и съобщенията необходимата прогнозна информация, свързана с институционален сектор „Държавно управление“, в съответствие с указанията на министъра на финансите по изпълнение на бюджетната процедура и указанията за изпълнение на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за съответната година.

Отговорност при неизпълнение

Чл. 19. (1) При забава или непредоставяне на субсидията и/или капиталовия трансфер за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ за съответен период по дълг от 15 календарни дни, **УПРАВИТЕЛЯТ**, след съгласуване с министъра на транспорта и съобщенията, въвежда специална организация за движение при влошени показатели над 10% по приложение № 4 и осигурено ниво на безопасност.

(2) При постигане на по-ниски стойности на показателите спрямо заложените в приложение № 4 към този договор за съответната година, на **УПРАВИТЕЛЯ** се налагат санкции в размер, определен по Методиката по чл. 6, ал. 2.

Прекратяване на договора

Чл. 20. ДЪРЖАВАТА може да прекрати договора, ако **УПРАВИТЕЛЯТ** през три поредни годишни периода не изпълнява показателите по чл. 6, ал. 1 или не разходва отпусканите средства в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и на приложимото законодателство.

Допълнителни условия

Чл. 21. При заявка от **УПРАВИТЕЛЯ**, до утвърждаване на годишната програма по чл. 3, ал. 1, т. 2 и сключване на анекс по чл. 22, ал. 2, но не по-късно от 30 април, министърът на транспорта и съобщенията може да предоставя авансово средства за субсидии и/или капиталови трансфери, месечно в размер до 1/12 от средствата, определени със Закона за държавния бюджет за съответната година, като получените авансово суми се отразяват в утвърдения график за разпределяне на субсидията и капиталовия трансфер.

Чл. 22. (1) Приложения от № 2 до № 5 към този договор се актуализират всяка година и влизат в сила от 1 януари на съответната година.

(2) Актуализацията по ал. 1 се одобрява от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите чрез сключването на анекс към настоящия договор.

Чл. 23. Страните по този договор ще търсят разрешаване на всякакви спорове по пътя на преговорите.

Чл. 24. Промени в този договор могат да се правят по взаимно съгласие в писмена форма, чрез сключване на анекс към него.

Договорът се сключва в три еднакви екземпляра – по един за Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на финансите и Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

Приложения:

1. Приложение № 1 – Бизнес-програма съгласно чл. 58 от ППЗПП за петгодишен период.

2. Приложение № 2 – Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура.

3. Приложение № 3 – Отчет за изпълнение на показателите за железопътната инфраструктура за предходната бюджетна година.

4. Приложение № 4 – Планови показатели за железопътната инфраструктура за петгодишен период.

5. Приложение № 5 – Графици за превеждане на субсидията и капиталовия трансфер на управителя на железопътната инфраструктура за бюджетната година.

6. Приложение № 6 – Методика за отчитане на показателите по чл. 6, ал. 1, т. 1 – 6 към договора между държавата и Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и определяне на стимулите/санкциите на управителя на железопътната инфраструктура.

ЗА ДЪРЖАВАТА:

Теменужка Петкова
Министър на финансите

Гроздан Караджов
Заместник министър-председател и
министър на транспорта и съобщенията

ЗА УПРАВИТЕЛЯ:

инж. Александър Вецков
Генерален директор на
Национална компания
„Железопътна
инфраструктура“